

91 Colchester, rep. a. 1821 in situ nosocomii (CROMW.); fragmentum cippi altum dig. 10¹/₂, lat. 8. Servatur in museo. Litterae visae sunt saeculi secundi esse.

VIVIT
AE · BIS ·
BIS · 7 · LEC ·
· · 7 · LEG · III · AV · g. 2.
5 LEG · XX · VAL · Vict.
oriun · DVS · NICAE · a in
bithyni · A · MILITAVI · t an.
· · v · IXIT · ANN · v ·
CITATA

(centurio) leg(ionis) (centurio) leg(ionis)
III Aug(ustae), [(centurio) leg(ionis) XX Val-
leriae) V[ict(ricis), oriun]dus Nicae[a in Bi-
thyni]a, militavi[t an(nos), v]ixit ann(os)
[.]

Descripsi et supplevi. Cromwell p. 374 in tab. accurate; Th. Wright *Essex* 1 p. 295; Catal. n. 218.

1 VIVIT Cromw., Wright. Mihi elementum primum vix visum est v fuisse. Neque vivit vocabulum huc quadrat; latebit cognomen. 3 BIS · 7 · L · L Cromw., BIS · T · LL Wright. 7 A · MLITAVE Cromw., Wright. 9 ~~NIANA~~ Cromw., ERIT . . v Wright.

Quid vv. 2. 3 lateat incertum est.

92 Colchester, rep. a. 1821 in situ nosocomii. Servatur Cantabrigiae in museo inter marmora Disneiana; fragmentum est tabulae lapideae, litteris saeculi fere secundi bonis.

d | ascia M |
hoc t / MVLO · TEG untur
ossa m i RABLI · IVVE nis
P · CVNCT · MVC
5 ERVNT
I N F

Contuli. Cromwell p. 374 in tab.; Th. Wright *Essex* 1 p. 296; mus. Disn. p. 102. Supplementa incerta sunt.

93 Colchester, fragmentum tabellae marmoreae rep. a. 1854 in cloacae Romanae parte tum detecta; servatur in museo.

HIC ·
I

Contuli. Duncan *Essex archaeol. soc.* 1, 1855 p. 210 ss.; Catal. p. 10, 197.

93a Rep. ante a. 1867 ad *Marllesham* in comitatu *Suffolk* et nuper delata in museum Britannicum, ubi servatur. Est imago clipeata (forma oblonga scuto simili) hominis (cuius caput et brachia desiderantur) iacentis ex aere facta. In basis lateribus quattuor titulus scriptus est hic, litteris bonis,

DEO · MARTI · COROTIAE · SIMPLICIA · PROCE · V · P · L · M ·

Infra in parte scuti postica nomen artificis scriptum est, litteris rudioribus,

GLAVCVS

PECIT

Descripsi ab A. W. Franks amico exhibitam, qui hominem iacentem hostem esse coniecit a deo Marte aut ab equite aliquo occisum.

94 Urna cretacea inter supellectilem ex sepulcris Saxonice collectis a Bryan Faussett et servatis in museo olim Mayer nunc publico in Liverpool. Cum urnae duae ad Faussettum delatae essent, ut ipse testatus est in schedula manu sua scripta (Smith p. 121) a. 1767 ex *North Elmham, Norfolk*, cumque haec plane similis sit earum, quae reperiri solent in *Norfolk*, SMITH hanc confidenter pronuntiat alteram esse earum; tamen fatetur Faussettum titulum in ea non observasse. Litterae in argilla iam cocta stilo acuto insculptae sunt firmiter et eleganter. Ego in museo illo, quod adii, non vidi.

D M

L A E L I A E

R V F I N A E

VIXIT · A · XIII

5 M · III · D · VI ·

C. R. Smith collect. ant. 5, 1861 p. 115 ss.; Th. Wright *essays on archaeological subjects* 1 p. 98.

Smith comparat n. 19, sed ipse observat urnam eius esse formae et indolis, quae in sepulcris Saxonum tantum reperiantur.

Quidquid de origine statuatur, titulum ipsum urnamque nullam praebere suspicionis ansam testari possum, postquam Iacobi Yates amicitia effecit, ut ectypum et photographiam utriusque, tituli urnaeque, nanciscerer a domino eorum liberalissimo. Unum tantum non est neglegendum, scilicet litteras, quamvis formae omnino optima, quadratas esse omnes, neque ullo modo accedere ad cursivas, ut fere solent terrae coctae vel tegulis inscriptae. Tamen ne hoc quidem ut titulum simplicissimum damnemus videtur satis esse. Videndum potius, num recte iudicaverint antiquarii Britanni, cum similis formae et indolis urnas omnes Saxonicae originis esse pronuntiauerint (cf. *Archäol. Zeitung* 1870 p. 79).

XII. ISCA, LEGIO II AVGVSTA (Caerleon on-Usk).

Silures, a Plinio iam memoratos (4 § 103), validam et pugnacem gentem (Tac. Agric. 17 cf. 11), a P. Ostorio frustra tentatam (ann. 12, 31. 32. 33) itemque deinde ab A. Didio (ann. 12, 38. 40), a Iulio Frontino demum subactam paullo ante a. 78, quo anno Agricola in Britanniam venit, habitasse in *Wales* hodierni partibus occidentalibus et meridionalibus certum est (cf. Ptolem. 2, 3, 24). Redimus igitur ab occidentali Britanniae tractu ad orientalem, ut ibi quoque dominationis Romanae progressum a meridie versus septentriones prosequamur. Inter castra ad Avonam et Sabrinae fluvios posita (hodie *Avon* et *Severn*), quibus eius regionis gentes cohibere paraverat P. Ostorius (Tac. ann. 12, 31), etiam Isca videtur fuisse. Dubitari enim nequit quin duplici errore ex tabulis fortasse, quas

secutus est, derivando apud Ptolemaeum (2, 3, 30) inter Dumnoniorum oppida posita sit Ἴσκα primum et deinde situ paullo ab huius distante Λεγίων δευτέρα σεβαστή. Etenim Isca (*Iscae* codd.) leg. II Augusta mansio itineris a Moriduno Viroconium (itin. Anton. p. 484, 4) itemque caput viae duplicis a Calleva illuc tendentis per Durocornovium et Glevum (itin. p. 484, 10) et per Aquas Sulis (itin. p. 485, 8), quarum viarum supra meminimus (cap. XIV), Isca Augusta Ravennatis (5, 31 p. 427, 2), ab Isca Dumnoniorum (supra cap. I) diversa, non potest non eadem esse atque Ptolemaei illa Isca Silurum. Ceterum in eo fortasse non erraverunt Ptolemaei auctores, quod in loco paullo distante ab Isca, vetere fortasse Silurum oppido, castra legionis ponunt; potuerunt enim illa facile munita